

<u>Δ10</u>	ΕΝΤΥΠΟ ΤΥΠΟΠΟΙΗΜΕΝΗΣ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΕΚΔΟΣΗΣ ΑΠΟΦΑΣΗΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΟΡΩΝ ΕΡΓΩΝ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΩΝ ΚΑΤΗΓΟΡΙΑΣ Α
------------	---

**ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ**

Περιφέρεια Κεντρικής Μακεδονίας
Γραμματεία Μητροπολιτικής Επιτροπής

Ταχ. Δ/ση : Β. Όλγας 198
Ταχ. Κώδ. : 546 55, Τ.Θ. 18240
Πληροφορίες : Α. Τριανταφύλλου
Τηλ. : 2313 319 650
Email : me@pkm.gov.gr

Ημερομηνία: 30 Νοεμβρίου 2021

**Αρ. Πρωτοκόλλου
(Εξερχόμενου): 742723 (387)**

Αρ. Απόφασης Μ.Ε.: 102/22-11-2021

Απόσπασμα Πρακτικού αρ. 16/2021

**Αρ. Πρωτοκόλλου
(Εισερχόμενου): Γ.ΑΝ. Μ.Ε.Θ. 1736/18-11-2021**

**Περιβαλλοντική Ταυτότητα (ΠΕΤ)
έργου ή δραστηριότητας: 2106544725**

ΠΡΟΣ :

**Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης
Δ/ση Περιβάλλοντος & Χωρικού Σχεδιασμού Κ.Μ.
Τμήμα Περιβαλλοντικού & Χωρικού Σχεδιασμού**

ηλεκτρονική υποβολή

1. ΤΙΤΛΟΣ ΕΡΓΟΥ Ή ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ

ΘΕΜΑ 8ο

Γνωμοδότηση επί της Μ.Π.Ε. του έργου “Εγκατάσταση και λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από εικοσιένα (21) φωτοβολταϊκά πάρκα συνολικής ισχύος 95,456 MW” της εταιρείας ΕΓΝΑΤΙΑ ΓΚΡΟΥΠ Α.Ε., στις θέσεις “Μπαλλαϊκά και Μπικέικα”, εκτός σχεδίου, πλησίον Τ.Κ. Ξηροχωρίου, Δ.Ε. Αγίου Αθανασίου, Δήμου Χαλκηδόνος, Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης

Ο Πρόεδρος της Μητροπολιτικής Επιτροπής ανακοίνωσε το 8ο θέμα ημερήσιας διάταξης «Γνωμοδότηση επί της Μ.Π.Ε. του έργου “Εγκατάσταση και λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από εικοσιένα (21) φωτοβολταϊκά πάρκα συνολικής ισχύος 95,456 MW” της εταιρείας ΕΓΝΑΤΙΑ ΓΚΡΟΥΠ Α.Ε., στις θέσεις “Μπαλλαϊκά και Μπικέικα”, εκτός σχεδίου, πλησίον Τ.Κ. Ξηροχωρίου, Δ.Ε. Αγίου Αθανασίου, Δήμου Χαλκηδόνος, Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης» και έθεσε υπόψη της Επιτροπής το με αρ. πρωτ. 1736/18-11-2021 διαβιβαστικό έγγραφο του Γραφείου Αντιπεριφερειάρχη Μ.Ε.Θ.. Κατόπιν έδωσε το λόγο στον κ. Γρ. Καλαμπούκα, υπάλληλο του Τμήματος Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας της Δ/σης Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος Π.Ε. Θεσσαλονίκης, προκειμένου να εισηγηθεί το θέμα. Ο κ. Καλαμπούκας έθεσε υπόψη της Επιτροπής την με αρ. πρωτ.: 4722206 (11206)/17-11-2021 εισήγηση του Τμήματος Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας της Δ/σης Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος Π.Ε. Θεσσαλονίκης, περιέγραψε συνοπτικά το έργο, αναφέρθηκε στις επιπτώσεις των φ/β πάρκων στο περιβάλλον και στις ελλείψεις που διαπιστώθηκαν στη Μ.Π.Ε. και ανέλυσε τους όρους βάσει των οποίων η υπηρεσία γνωμοδοτεί θετικά. Κατόπιν ο Πρόεδρος έδωσε τον λόγο στην κ. Χαλκίδου Σοφία από την εταιρεία ΕΓΝΑΤΙΑ ΓΚΡΟΥΠ Α.Ε., φορέα υλοποίησης του έργου, η οποία μίλησε για το έργο και σχολίασε τις προϋποθέσεις που θέτει η υπηρεσία στην εισήγησή της.

Ακολούθησαν ερωτήσεις από τους κ. Αγαθαγγελίδου Ανατολή και κ. Χρυσομάλλη Νικόλαο, τακτικά μέλη. Στις ερωτήσεις απάντησε ο κ. Καλαμπούκας. Οι ερωτήσεις και οι απαντήσεις είναι καταγεγραμμένες στο ηχητικό αρχείο της συνεδρίασης.

Κατόπιν ο λόγος δόθηκε στα μέλη για να τοποθετηθούν. Η κ. Αγαθαγγελίδου Ανατολή και ο κ. Ζέρβας Γεώργιος, τακτικά μέλη, δήλωσαν ότι θα καταψηφίσουν.

Ο κ. Παπαστεργίου Χρήστος, τακτικό μέλος, δήλωσε ότι θα τοποθετηθεί με ‘‘παρών’’.

Ο κ. Αβραμόπουλος Σωτήριος, τακτικό μέλος, δήλωσε ότι θα καταψηφίσει, κατέθεσε και γραπτώς την τοποθέτησή του ως εξής: «Δεν κρίνουμε κατά βάση την αρτιότητα της εκάστοτε μελέτης που συνοδεύει το κάθε έργο ΑΠΕ και από αυτή τη σκοπιά το έργο των μελετητών και των ελεγκτών εργαζομένων της Περιφέρειας. Έτσι κι αλλιώς όλοι είναι υποχρεωμένοι να λειτουργούν μέσα σε ένα πλαίσιο όπου η περιβαλλοντική νομοθεσία καθορίζεται κατά βάση από το αν εξυπηρετεί ή όχι τους επιχειρηματικούς ομίλους, αν είναι ευνοϊκή για υποψήφιους «επενδυτές».

Σαν μέλη ενός πολιτικού οργάνου, είμαστε αναγκασμένοι να κρίνουμε και τη σκοπιμότητα του έργου αλλά και το συνολικό πλαίσιο μέσα στο οποίο εντάσσεται και δεν είναι άλλο από την «απελευθέρωση» – ιδιωτικοποίηση της ενέργειας. Κρίνουμε και την ίδια την κατεύθυνση της περιβαλλοντικής νομοθεσίας αλλά και το πλαίσιο μέσα στο οποίο αναπτύσσονται οι ίδιες οι ΑΠΕ, αμφισβητούμε τεκμηριωμένα τα λεγόμενα «οφέλη» που παρουσιάζονται.

Καταθέτουμε την απόλυτη αντίθεση της «Λαϊκής Συσπείρωσης» στην λεγόμενη «απελευθέρωση» της παραγωγής και εμπορίας της ηλεκτρικής ενέργειας από ιδιώτες «επενδυτές», επειδή όλη αυτή η πορεία έχει οδηγήσει σε όξυνση της ενεργειακής φτώχειας του λαού μας, στη χειροτέρευση των όρων εργασίας για τους εργαζόμενους του κλάδου, σε απολύσεις οι οποίες δεν αντισταθμίζονται από τις όποιες προσλήψεις στις μονάδες ΑΠΕ, στην υπονόμευση της ενεργειακής αυτάρκειας της χώρας. Όλα τα παραπάνω έχουν συμβάλει αποφασιστικά στις πρόσφατες ανατιμήσεις στην ηλεκτρική ενέργεια και στο κύμα ακρίβειας.

Επιπλέον, η μονοκαλλιέργεια και άναρχη χωροθέτηση εγκαταστάσεων ΑΠΕ σε όλη τη χώρα έχει δημιουργήσει επίσης πλήθος προβλημάτων περιβαλλοντικών και όχι μόνο. Επισημαίνουμε την ανάγκη να υπάρχει μια ολοκληρωμένη καταγραφή ανά Π.Ε για το σύνολο των αδειοδοτήσεων ανά μορφή ΑΠΕ με ταυτόχρονη συνολική καταγραφή των εκτάσεων που αλλάζουν χρήση ή καλλιέργεια.

Δεν μπορεί παρά να μας προβληματίζει η «επενδυτική επέλαση» στον τομέα των ΦΒ και όχι μόνο τόσο στην ευρύτερη περιοχή της προτεινόμενης εγκατάστασης όσο και στον όμορο Π.Ε. Κιρκίς όπου τα έργα ΦΒ αδειοδοτούνται σωρηδόν μαζί με έργα της Εγνατία Group που βεβαίως έχει συνάψει στρατηγική συμφωνία αν δεν κάνω λάθος με έναν μεγάλο επιχειρηματικό όμιλο που πρωταγωνιστεί και στη λεγόμενη ενεργειακή μετάβαση.

Το συγκεκριμένο έργο αποτελείται από 21 ΦΒ σταθμούς, που προστίθενται σε σταθμούς της ίδιας επιχείρησης που αδειοδοτήθηκαν περιβαλλοντικά σε προηγούμενη φάση. Η συνολική περιοχή παρέμβασης υπολογίζεται σε 4500 στρέμματα. Εγκαθίστανται σε αρόσιμη, αγροτική γη, με ό,τι αυτό συνεπάγεται αυτή η αλλαγή χρήσης γης για την τοπική οικονομία και το ρόλο που θα μπορούσε να παίξει στην κάλυψη των αναγκών για τη διατροφική ικανότητα της χώρας. Αυτό βέβαια το προσεγγίζουμε έχοντας υπόψη συνολικά την επέλαση των εγκαταστάσεων ΑΠΕ και όχι μόνο το συγκεκριμένο έργο.

Ταυτόχρονα, το σύνολο των 25 σταθμών (οι 21 προς αδειοδότηση και οι 4 αδειοδοτημένοι), γειτνιάζουν άμεσα με 2 περιοχές NATURA 2000 (την Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ) «Λίμνη Πικρολίμνη» με τον κωδ. GR1230001 και την Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ) «Λίμνη Πικρολίμνη-Ξηλοκερατέα» με τον κωδ. GR1230004). Για το λόγο αυτό ο Φορέας ΦΟΡΕΑΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗΣ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΟΜΕΝΩΝ ΠΕΡΙΟΧΩΝ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ ΚΟΛΠΟΥ ζήτησε την υποβολή έκθεσης Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, προκειμένου να δώσει γνωμοδότηση. Σε αυτήν η εταιρεία Εγνατία Γκρουπ εξετάζει τις ειδικές επιπτώσεις ουσιαστικά μόνο του υπόψη έργου, με ελάχιστες αναφορές για τις συνεργικές επιπτώσεις του προηγούμενα αδειοδοτημένου έργου της.

Οι σχετικές αναφορές αποτελούν βασικά τις θετικές επιπτώσεις ως προς τους στόχους της ‘‘πράσινης μετάβασης’’ από την αύξηση των εγκαταστάσεων ΑΠΕ. Και στην περίπτωση της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης, η μελέτη των ειδικότερων επιπτώσεων του έργου γίνεται στο ίδιο νομοθετικό πλαίσιο, που γενικότερα αλλά και στο ζήτημα των περιβαλλοντικών αδειοδοτήσεων οδηγεί σε αποσπασματικότητα και αδυναμία συνεκτίμησης των επιπτώσεων του συνόλου των δραστηριοτήτων σε μια ευρύτερη περιοχή. Αντικειμενικά λειτουργεί στη λογική «ρύπανση στο οικόπεδο του διπλανού», υποεκτίμηση των συνολικών αρνητικών επιπτώσεων, λόγω και της αναρχίας της παραγωγής αλλά και των αντιτιθέμενων επιχειρηματικών συμφερόντων.

Επιπλέον διατηρούμε σοβαρές επιφυλάξεις σχετικά με τον έλεγχο εφαρμογής των όρων των ΜΠΕ, αφού η αποδυνάμωση των υπηρεσιών της Περιφέρειας αλλά και άλλων αρμόδιων υπηρεσιών σε στελεχικό δυναμικό, στην ουσία καθιστά ανέφικτο κάτι τέτοιο. Με βασικό κριτήριο την θέση μας ενάντια στην λεγόμενη «απελευθέρωση» σε όλη την αλυσίδα της παραγωγής - εμπορίας ενέργειας, αλλά και με τις επιμέρους επισημάνσεις που αναφέραμε, ψηφίζουμε κατά.».

Ο κ. Χρυσομάλλης Νικόλαος, τακτικό μέλος, δήλωσε ότι θα τοποθετηθεί με λευκό, επισημαίνοντας την απουσία γνωμοδότησης από την τοπική κοινότητα ή τον Δήμο.

Ο κ. Γκανούλης Φίλιππος, Αντιπρόεδρος, δήλωσε ότι θα τοποθετηθεί με ‘‘παρών’’. Θεωρεί απαράδεκτη την

απουσία γνωμοδότησης του Δήμου και πιστεύει ότι οι κάτοικοι μάλλον δεν έχουν ενημερωθεί. Η παράταξη που εκπροσωπεί είναι υπέρ των ΑΠΕ, όμως το υπό συζήτηση έργο είναι πολύ μεγάλο για την περιοχή και αλλοιώνει τον χαρακτήρα της. Επιπλέον, επεσήμανε ότι δεν υπάρχει χωροταξικό σχέδιο και ότι πρέπει να καθοριστεί η φέρουσα ικανότητα της κάθε περιοχής.

Τα λοιπά μέλη του Σώματος δήλωσαν ότι θα ψηφίσουν θετικά.

Μετά την ολοκλήρωση των τοποθετήσεων η κ. Π. Πατουλίδου, Αντιπεριφερειάρχης Μ.Ε.Θ., πρότεινε τη θετική γνωμοδότηση επί της μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων της δραστηριότητας.

2. ΥΠΗΡΕΣΙΑ ΤΗΣ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΣ ΠΟΥ ΕΙΣΗΓΗΘΗΚΕ ΓΙΑ ΤΗ ΜΕΛΕΤΗ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΩΝ ΕΠΙΠΤΩΣΕΩΝ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Ή ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΣΤΗ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

(ΔΙΑ ΤΟΥ ΓΡΑΦΕΙΟΥ ΑΝΤΙΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΡΧΗ Μ.Ε.Θ.)

ΓΕΝΙΚΗ Δ/ΝΣΗ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ & ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Δ/ση Ανάπτυξης & Περιβάλλοντος Π.Ε. Θεσσαλονίκης

Τμήμα Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας

3. ΑΠΟΨΕΙΣ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΜΕΝΟΥ ΚΟΙΝΟΥ ΠΟΥ ΛΗΦΘΗΚΑΝ ΥΠΟΨΗ

A/A	ΣΤΟΙΧΕΙΑ (ΟΝΟΜΑΤΕΠΩΝΥΜΟ Ή ΦΟΡΕΑΣ)	ΗΜΕΡΟΜΗΝΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ	ΦΟΡΕΑΣ ΣΤΟΝ ΟΠΟΙΟ ΕΣΤΑΛΗ Η ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ
	-----	-----	-----

4. ΣΤΟΙΧΕΙΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗΣ

Κατόπιν σχετικού αιτήματος της περιβαλλοντικής αρχής για το έργο - δραστηριότητα του σημείου 1 του παρόντος, η Μητροπολιτική Επιτροπή λαμβάνοντας υπόψη την με αρ. πρωτ.: 4722206 (11206)/17-11-2021 εισήγηση του Τμήματος Περιβάλλοντος & Υδροοικονομίας του σημείου 2 του παρόντος, το με αρ. πρωτ. 1736/18-11-2021 διαβιβαστικό έγγραφο του Γραφείου Αντιπεριφερειάρχη Μ.Ε.Θ., το άρθρο 213 του Ν. 3852/2010 “περί αρμοδιοτήτων της Μητροπολιτικής Επιτροπής”, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει, την υπ’ αριθμ. 168/2019 (ΑΔΑ: 6Φ1Ε7ΛΛ-ΚΑΜ) απόφαση του Περιφερειακού Συμβουλίου Κεντρικής Μακεδονίας “περί εκλογής τακτικών και αναπληρωματικών μελών της Μητροπολιτικής Επιτροπής της Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης”, την με αρ. πρωτ. 50523/10-09-2019 απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης «περί επικύρωσης εκλογής τακτικών και αναπληρωματικών μελών Μητροπολιτικής Επιτροπής Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης», την αριθμ. 109/2019 (ΑΔΑ: 6ΗΓ07ΛΛ-1ΝΞ) απόφαση της Μητροπολιτικής Επιτροπής «περί εκλογής Προέδρου και Αντιπροέδρου Μητροπολιτικής Επιτροπής Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης», την με αρ. πρωτ. 56105/07-10-2019 απόφαση του Συντονιστή της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης σύμφωνα με την οποία δεν εμπίπτει σε έλεγχο νομιμότητας η απόφαση της Μητροπολιτικής Επιτροπής «περί εκλογής Προέδρου και Αντιπροέδρου Μητροπολιτικής Επιτροπής Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης», την αριθμ. 125/2019 (ΑΔΑ: 6ΧΠΒ7ΛΛ-3ΚΜ) απόφαση της Μητροπολιτικής Επιτροπής «περί εκλογής νέου Προέδρου Μητροπολιτικής Επιτροπής Μητροπολιτικής Ενότητας Θεσσαλονίκης», την με αρ. πρωτ. 359184(6447)/01-09-2016 απόφαση του Περιφερειάρχη Κεντρικής Μακεδονίας «περί Ορισμού Γραμματέα και αναπληρωτή Γραμματέα της Μητροπολιτικής Επιτροπής της Μ.Ε.Θ.», το άρθρο 67 του ν.4830/2021 (ΦΕΚ Α’ 169), την υπ’ αριθμ. 642/24-09-2021 εγκύκλιο του Υπουργείου Εσωτερικών (ΑΔΑ: 65ΒΓ46ΜΤΛ6-00Ε), την με αρ. πρωτ. 1822/16-03-2020 (ΑΔΑ: ΨΕΚ946ΜΤΛΠ-004) εγκύκλιο του Υπουργού Ψηφιακής Διακυβέρνησης περί “Παροχής διευκρινίσεων και οδηγιών σχετικά με την εφαρμογή της υπηρεσίας τηλεδιάσκεψης e: Presence.gov.gr.” και το με αρ. πρωτ. 76552/20-10-2021 έγγραφο του Υπουργείου Εσωτερικών - Γενικής Γραμματείας Εσωτερικών & Οργάνωσης, γνωμοδοτεί επί του φακέλου της Μελέτης Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων ως εξής:

Γνωμοδοτεί κατά πλειοψηφία

(Οι κ. Αγαθαγγελίδου Ανατολή, κ. Ζέρβας Γεώργιος και κ. Αβραμόπουλος Σωτήριος καταψήφισαν, οι κ. Παπαστεργίου Χρήστος και κ. Γκανούλης Φίλιππος τοποθετήθηκαν με “παρών” και ο κ. Χρυσομάλλης Νικόλαος τοποθετήθηκε με λευκό)

Θετικά επί της Μ.Π.Ε. του έργου “Εγκατάσταση και λειτουργία σταθμού παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας

από εικοσιένα (21) φωτοβολταϊκά πάρκα συνολικής ισχύος 95,456 MW” της εταιρείας ΕΓΝΑΤΙΑ ΓΚΡΟΥΠ Α.Ε., στις θέσεις “Μπαλλαίικα και Μπικέικα”, εκτός σχεδίου, πλησίον Τ.Κ. Ξηροχωρίου, Δ.Ε. Αγίου Αθανασίου, Δήμου Χαλκηδόνος, Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης, σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της εισήγησης που ακολουθεί.

1. Εισαγωγή

Η υπό εξέταση Μελέτη Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων (ΜΠΕ) έχει εκπονηθεί για την περιβαλλοντική αδειοδότηση εικοσιενός (21) φωτοβολταϊκών (Φ/Β) σταθμών παραγωγής ενέργειας. Η ΜΠΕ αφορά την κατασκευή και λειτουργία δεκαεννιά (19) Φ/Β σταθμών στη θέση Μπαλλαίικα πλησίον της Τ.Κ. Ξηροχωρίου και δύο (2) Φ/Β σταθμών στη θέση Μπικέικα της Δ.Ε. Αγίου Αθανασίου του Δήμου Χαλκηδόνος, Π.Ε. Θεσσαλονίκης. Ο κύριος του έργου, σύμφωνα με τη ΜΠΕ, είναι η ΕΓΝΑΤΙΑ ΓΚΡΟΥΠ Α.Ε.. Η συνολική ισχύς των Φ/Β σταθμών είναι 95,456 MW και θα καταλαμβάνουν έκταση 1.654 στρεμμάτων.

Για την ίδια περιοχή, σε αγροτεμάχια που γειτνιάζουν με αυτά που περιλαμβάνονται στην υπό εξέταση ΜΠΕ, εξετάστηκε στις αρχές του έτους, ΜΠΕ για την εγκατάσταση και λειτουργία είκοσι πέντε (25) Φ/Β πάρκων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, συνολικής ισχύος 147,781 MW, σε συνολική έκταση 2.893 στρεμμάτων, για τα οποία εκδόθηκε η υπ’ αρ. Πρωτ. 61122/28.04.21 Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων (ΑΕΠΟ) της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης. Στο χάρτη του Παραρτήματος 1, φαίνονται με αρίθμηση από το 1 έως 25 τα αγροτεμάχια της ΜΠΕ που εξετάστηκε τον Ιανουάριο και με αριθμούς από 26 έως 47 τα προτεινόμενα στην υπό εξέταση ΜΠΕ Φ/Β πάρκα. Με τα νέα αγροτεμάχια θα καλυφθεί σχεδόν το σύνολο της έκτασης, εκτός φυσικά των ρεμάτων που διατρέχουν την περιοχή.

Τα φωτοβολταϊκά πάρκα προτείνεται να εγκατασταθούν πλησίον του οικισμού Μπαλαίικα της Τ.Κ. Ξηροχωρίου και Δ.Κ. Νέας Μεσήμβριας στη Δημοτική Ενότητα Αγίου Αθανασίου του Δήμου Χαλκηδόνος της Περιφερειακής Ενότητας Θεσσαλονίκης.

Σύμφωνα με το ιστ’ σχετ. το έργο κατατάσσεται στην Α’ κατηγορία, Α2 υποκατηγορία της 10ης Ομάδας (Ανανεώσιμες πηγές ενέργειας) με ΑΑ 2 (Ηλεκτροπαραγωγή από φωτοβολταϊκούς σταθμούς).

Σύμφωνα με τη ΜΠΕ ο υποσταθμός ανύψωσης (ΥΤ) τάσης 20/150kV καθώς και τα έργα διασύνδεσης προς τον υποσταθμό αυτό έχουν ήδη αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά με την υπ’ αρ. Πρωτ. 61122/28.04.21 ΑΕΠΟ.

2. Περιγραφή του έργου

Το προτεινόμενο έργο αναφέρεται στην εγκατάσταση και λειτουργία εικοσιένα (21) φωτοβολταϊκών σταθμών παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, συνολικής ισχύος 95,456 MW. Στη ΜΠΕ περιλαμβάνονται αναλυτικοί πίνακες με τα χαρακτηριστικά του έργου. Στο χάρτη του παραρτήματος 1 φαίνεται το σύνολο του έργου, που είχε εξεταστεί τον Ιανουάριο και αυτό που εξετάζεται με την παρούσα ΜΠΕ.

Οι Φ/Β σταθμοί θα αποτελούνται από φωτοβολταϊκά πάνελ που θα εγκατασταθούν επί σταθερών βάσεων, οικίσκους αντιστροφών ισχύος (inverter) – μετασχηματιστών ΜΤ, περίφραξη και εσωτερικό δίκτυο οδοποιίας.

Για τη διασύνδεση της εγκατάστασης των προαναφερθέντων φωτοβολταϊκών πάρκων συνολικής ισχύος 95,456MW, θα απαιτηθεί επέκταση του δικτύου του ΑΔΜΗΕ που θα αποτελείται από ένα υποσταθμό ανύψωσης τάσης 20/150kV. Τα επιμέρους πάρκα θα συνδέονται με γραμμές Μέσης Τάσης (ΜΤ), είτε εναέριες είτε υπόγειες καλωδιακές κατά περίπτωση, σε έναν οικίσκο που θα στεγάζει τον κεντρικό υποσταθμό ΜΤ. Ο κεντρικός οικίσκος ΜΤ θα βρίσκεται εντός του υποσταθμού ανύψωσης. Από την έξοδο του υποσταθμού ανύψωσης θα ξεκινάει η καλωδιακή γραμμή η οποία θα οδεύει υπόγεια και παράλληλα προς τον κοινοτικό δρόμο μέχρι το σημείο σύνδεσης στην διερχόμενη γραμμή υψηλής τάσης (ΥΤ). Στο σημείο σύνδεσης με την διερχόμενη εναέρια γραμμή υψηλής τάσης θα κατασκευαστεί ο Υποσταθμός Σύνδεσης που θα αποτελείται από μία πύλη σύνδεσης της καλωδιακής γραμμής προερχόμενης από τα πάρκα και δύο πλήρεις πύλες για την σύνδεση της εναέριας γραμμής σε διάταξη εισόδου - εξόδου από τον Υποσταθμό Σύνδεσης. Τα συγκεκριμένα έργα διασύνδεσης έχουν αδειοδοτηθεί περιβαλλοντικά με την υπ’ αρ. Πρωτ. 61122/28.04.21 Απόφαση Έγκρισης Περιβαλλοντικών Όρων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης Μακεδονίας – Θράκης.

Η υλοποίηση του έργου θα γίνει σύμφωνα με τα ακόλουθα στάδια:

1) Διαμόρφωση αγροτεμαχίου:	3. Χωματουργικές εργασίες διαμόρφωσης
	4. Περίφραξη

2) Τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πλακών στο αγροτεμάχιο:	1. Τοποθέτηση μεταλλικών στηριγμάτων 2. Τοποθέτηση συρταρωτών ράβδων αλουμινίου 3. Ανύψωση φωτοβολταϊκών πλακών 4. Τοποθέτηση φωτοβολταϊκών πλακών
3) Κατασκευή ηλεκτρομηχανολογικών εγκαταστάσεων:	• ΗΜ οικίσκοι • Ηλεκτρικοί πίνακες • Καλωδιώσεις • Κατασκευή υποσταθμού, εναέριου – υπόγειου
- iv. ικτύου μέσης τάσης Δοκιμές λειτουργίας

Η διαδικασία εγκατάστασης των Φ/Β σταθμών περιλαμβάνει τα παρακάτω στάδια:

- αφαίρεση των επιφανειακών – φυτικών επιχώσεων εντός του γηπέδου εγκατάστασης κάθε Φ/Β σταθμού,
- αναδιανομή του πλεονάσματος των χωματισμών εντός του γηπέδου ώστε να διαμορφωθεί η τελική επιφάνεια εγκατάστασης και
- τοποθέτηση των βάσεων στήριξης των Φ/Β πλαισίων με τη μέθοδο της πασαλόμπηξης (δεν απαιτείται η χρήση σκυροδέματος για τη θεμελίωση).
- Κατασκευή και συναρμολόγηση των βάσεων στήριξης των Φ/Β πλαισίων.
- Εκσκαφή για την τοποθέτηση των καλωδίων και επανεπίχωση του σκάμματος.
- Εγκατάσταση των Φ/Β πάνελ και κατασκευή των συνοδών έργων (οικίσκος ελέγχου, υποσταθμοί, πίνακες ελέγχου, περίφραξη).

Το υπό μελέτη έργο θα εγκατασταθεί εκτός ορίων οικισμών και σύμφωνα με το Χάρτη Χρήσεων Γης που συνοδεύει τη ΜΠΕ στην ευρύτερη περιοχή του υπό μελέτη έργου δεν εντοπίζονται ευαίσθητες χρήσεις ή εγκαταστάσεις κοινωνικής υποδομής. Η προτεινόμενη περιοχή εγκατάστασης βρίσκεται εντός εγκεκριμένου Γ.Π.Σ. (ΦΕΚ31/ΑΑΠ/28-1-2009), οι θέσεις εγκατάστασης των φωτοβολταϊκών πάρκων βρίσκονται εκτός σχεδίου πόλης, εκτός ορίων οικισμού και εντός ΓΠΣ. Οι προτεινόμενοι Φ/Β σταθμοί, σύμφωνα με τη ΜΠΕ, βρίσκονται σε απόσταση 61 μέτρων από τον οικισμό του Ξηροχωριού, 1.614 μέτρων από τη Νέα Μεσήμβρια, 1.977 μέτρα από το Μικρόκαμπο, 3.180 μέτρα από το Παλιό Αγιονέρι, 3.807 από τη Νέα Φιλαδέλφεια, 4.556 από το Νέο Αγιονέρι και 4.882 από το Βαθύλακκο. Ο οικισμός Μπαλαίικα βρίσκεται σε άμεση επαφή με αγροτεμάχια του έργου και συγκεκριμένα, ο Φ/Β σταθμός “Μπαλαίικα 27” στο αγροτεμάχιο 35 είναι σε άμεση γειτνίαση με τον οικισμό των Μπαλαίικων. Επίσης ο Φ/Β σταθμός “Μπαλαίικα 26” στα αγροτεμάχια 43B, 45 & 48A είναι σε πολύ κοντινή γειτνίαση με τον οικισμό του Ξηροχωριού.

Σύμφωνα με τη ΜΠΕ, η χωροθέτηση των Φ/Β σταθμών πραγματοποιήθηκε λαμβάνοντας υπόψη την κάλυψη των αναγκαίων προϋποθέσεων που θέτει η εταιρεία όσον αφορά τη διασύνδεση με το δίκτυο της ΔΕΔΔΗΕ, την τεχνική καταλληλότητα, την ελαχιστοποίηση των επιπτώσεων σε επίπεδο εδάφους, αλλά και περιβαλλοντικά κριτήρια. Η περιοχή εγκατάστασης των Φ/Β σταθμών πληροί όλες τις προϋποθέσεις που ορίζονται από την Ελληνική Νομοθεσία. Στη γύρω περιοχή δεν υπάρχουν στρατιωτικοί χώροι, δεν εντοπίζονται μνημεία εγγεγραμμένα στον Κατάλογο Παγκόσμιας Κληρονομιάς, δεν εντοπίζονται αρχαιολογικοί χώροι και ιστορικοί τόποι, παραδοσιακοί οικισμοί. Επιπλέον δεν εμπίπτει εντός οικοτόπων προτεραιότητας, Εθνικών Πάρκων, Αισθητικών Δασών, Εθνικών Δρυμών. Οι προτεινόμενοι Φ/Β σταθμοί δεν βρίσκονται εντός προστατευόμενων περιοχών του Ευρωπαϊκού Οικολογικού δικτύου Natura 2000.

Η εγκατάσταση των Φ/Β σταθμών θα γίνει εκτός δασικών περιοχών και σε θέσεις όπου επιτρέπεται η εγκατάστασή τους, όπως βεβαιώνει και το Δασαρχείο με σχετικά έγγραφα.

Σύμφωνα με την υπ’ αρ. 49828 Απόφαση (ΦΕΚ 2464/3-12-2008) «Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αιφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού», η θέση εγκατάστασης των Φ/Β σταθμών και των συνοδών έργων δεν εμπίπτει σε καμία εκ των κατηγοριών των περιοχών αποκλεισμού της ως άνω Απόφασης. Επιπλέον σύμφωνα με το Εγκεκριμένο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης Κεντρικής Μακεδονίας (ΦΕΚ 218 Β’/06-02-2004) το υπό μελέτη έργο τηρεί τους όρους και περιορισμούς όσον αφορά στις αποστάσεις από εγκαταστάσεις κοινωνικής υποδομής και κοινής ωφέλειας.

Σύμφωνα με τη νομοθεσία της κατάταξης των έργων και δραστηριοτήτων, ήτοι την Απόφαση ΥΠΕΝ/ΔΠΠΑ/74463/4562 (ΦΕΚ 3291 Β’/6-8-2020) (Τροποποίηση της υπ’ αριθ. ΔΠΠΑ/οικ. 37674/27-7-2016

(ΦΕΚ 2471 Β'/2016) απόφαση του Υπουργού Περιβάλλοντος Ενέργεια και Κλιματικής Αλλαγής «Κατάταξη δημοσίων και ιδιωτικών έργων και δραστηριοτήτων σε κατηγορίες και υποκατηγορίες σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 του Ν. 4014/21.9.2011(Α' 209)», όπως έχει τροποποιηθεί και ισχύει, ως προς την κατάταξη ορισμένων έργων και δραστηριοτήτων της 4ης, 11ης και 12ης Ομάδας, ο υποσταθμός ανήκει στο Παράρτημα XI, στην 11η Ομάδα Μεταφορά Ενέργειας, καυσίμων & χημικών ουσιών, και στον κωδικό α/α 11 «Μεμονωμένα κέντρα υπερυψηλής τάσης και μεμονωμένοι υποσταθμοί επί της επιφάνειας του εδάφους (συμπεριλαμβάνονται και οι επεκτάσεις σε υφιστάμενους υποσταθμούς)», στην Κατηγορία Β, όπου κατατάσσονται τα έργα του ανωτέρω α/α όταν η τάση λειτουργίας της γραμμής είναι $50 \leq T \leq 150 \text{KV}$. Η περιβαλλοντική αδειοδότηση του υποσταθμού και της γραμμής μεταφοράς έγινε όπως προαναφέρθηκε με την προηγούμενη μελέτη.

Το προτεινόμενο έργο προτείνεται να εγκατασταθεί σε μία θέση, στην ευρύτερη περιοχή της οποίας, υπάρχουν σημαντικές οικολογικά περιοχές. Συγκεκριμένα, σε κοντινές αποστάσεις βρίσκονται ο ποτ. Αξίος, η λίμνη Πικρολίμνη και ο Γαλλικός ποταμός, ενώ στην ευρύτερη περιοχή του έργου βρίσκονται προστατευόμενες περιοχές του Δικτύου Natura, οι πλησιέστερες των οποίων είναι:

- η Ειδική Ζώνη Διατήρησης (ΕΖΔ, SCI) με κωδικό GR1230001 «Λίμνη Πικρολίμνη»,
- η Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ, SPA) με κωδικό GR1230004 «Λίμνη Πικρολίμνη Ξηλοκερατέα» και
- η Ζώνη Ειδικής Προστασίας (ΖΕΠ, SPA) με κωδικό GR1230006 «Περιοχή Ανθοφύτου».

Τα όρια του αγροτεμαχίου 201 & 202 της θέσης ΜΠΚΕΪΚΑ 2 απέχουν 585 μέτρα από τα όρια των δύο πρώτων ανωτέρω περιοχών, ενώ τα όρια του αγροτεμαχίου 204_1 της θέσης ΜΠΚΕΪΚΑ 2 απέχουν 163 μέτρα από τα όρια των ανωτέρω περιοχών.

3. Επιπτώσεις των Φ/Β πάρκων στο περιβάλλον

Σύμφωνα με τη ΜΠΕ οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις, τόσο κατά τη φάση κατασκευής όσο και κατά τη φάση της λειτουργίας του έργου, είναι περιορισμένης έντασης και έκτασης και θα ληφθούν όλα τα απαραίτητα μέτρα για τον κατά το δυνατόν περιορισμό τους. Πιο συγκεκριμένα, κατά τη φάση κατασκευής, η επιβάρυνση που αναμένεται να προκληθεί από τον θόρυβο και τη σκόνη θα είναι μικρής έκτασης και περιορισμένης διάρκειας, ενώ η ενδεχόμενη μετατόπιση της ορνιθοπανίδας της περιοχής προς αναζήτηση τόπων φωλοεποίησης και τροφοληψίας δεν αναμένεται να διαρκέσει για χρονικό διάστημα πέραν της ολοκλήρωσης των εργασιών κατασκευής. Επίσης η ΜΠΕ δεν εντοπίζει σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις από τη λειτουργία.

Οι Φ/Β σταθμοί παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας, σύμφωνα με τη ΜΠΕ, θεωρούνται ως έργα περιορισμένης έντασης και αντιμετώπισιμων, περιβαλλοντικών επιπτώσεων. Από το έργο προκύπτουν κοινωνικά και περιβαλλοντικά οφέλη, συνεπώς οι όποιες περιβαλλοντικές επιπτώσεις αντισταθμίζονται και έτσι τελικά στο μεγαλύτερο μέρος τους είναι θετικού και ουδέτερου χαρακτήρα, μικρής έντασης αλλά και κατά κανόνα μη μόνιμες και αναστρέψιμες.

Σύμφωνα με τη ΜΠΕ το Τοπίο της Κεντρικής Μακεδονίας αποτελεί μέρος της φυσικής και πολιτιστικής της κληρονομιάς. Η περιφερειακή στρατηγική για το Τοπίο έχει ως στόχο τον τερματισμό πρακτικών που υποβαθμίζουν την αξία των στοιχείων του, τη λήψη προληπτικών και θεραπευτικών μέτρων για τη βελτίωση της ποιότητας του συνολικά και την ανάδειξή του ως ένα καθοριστικό πόρο για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Περιφέρειας. Σύμφωνα με το Αναθεωρημένο Περιφερειακό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Δειφόρου Ανάπτυξης της Κεντρικής Μακεδονίας, η περιοχή του έργου εμπίπτει σε περιοχή ανάπτυξης αγροτικών δραστηριοτήτων.

Η βασική χρήση γης στα υπό εξέταση αγροτεμάχια είναι η γεωργική και συγκεκριμένα η καλλιέργεια σιτηρών. Όπως φαίνεται και από τον πίνακα 1 του παραρτήματος, όπου παρουσιάζονται τα ισοζύγια των σιτηρών, προκύπτει ότι η χώρα μας είναι ελλειμματική όσον αφορά την παραγωγή σιτηρών. Επομένως η δέσμευση επιπλέον παραγωγικών εκτάσεων γης, όπου καλλιεργούνται σιτηρά, για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, θα επιδεινώσει περαιτέρω το έλλειμμα σιτηρών.

Η ΜΠΕ δεν διερευνά το θέμα της αντανάκλασης από τη γυάλινη επιφάνεια των φωτοβολταϊκών πάνελς, που είναι πρόβλημα που προκύπτει συχνά σε περιοχές με επικλινές ανάγλυφο ή κοντά σε κρίσιμες εγκαταστάσεις όπως δρόμοι και αεροδρόμια.

Σχετικά με το θέμα της οπτικής όχλησης, η ειδική φυτοτεχνική μελέτη αποκατάστασης τοπίου, αναφέρει στη σελίδα 34 ότι θα υπάρξει πολύ σοβαρό επίπεδο όχλησης για τους οικισμούς Ξηροχωρίου και Μπαλαϊκών και μέτριο – ελαφρύ επίπεδο όχλησης για τον οδικό άξονα Μεσήμβριας – Ξηροχωρίου.

4. Μέτρα προστασίας

Στο πλαίσιο της ΜΠΕ έχει εκπονηθεί ειδική φυτοτεχνική μελέτη αποκατάστασης τοπίου που έχει ως σκοπό την εκπόνηση ειδικού σχεδίου φύτευσης σε ειδικά επιλεγμένες θέσεις περιμετρικά του έργου ώστε να επιτευχθεί ελαχιστοποίηση της οπτικής όχλησης στη γύρω περιοχή.

Στη ΜΠΕ αναφέρεται, όσον αφορά τα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος, ότι ο κύριος του έργου δεσμεύεται για μια σειρά μέτρων προστασίας του περιβάλλοντος, τα πιο σημαντικά εκ των οποίων είναι, ενδεικτικά, τα ακόλουθα:

- Η εγκατάσταση θα γίνει μετά από προηγούμενη έγκριση από το Δασαρχείο Θεσσαλονίκης.
- Η εγκατάσταση σταθμού παρακολούθησης μετεωρολογικών και περιβαλλοντικών παραμέτρων που θα είναι διαθέσιμα μέσω διαδικτύου σε πραγματικό χρόνο.
- Δεν θα κατασκευαστούν εργοστασιακοί χώροι και απαγόρευση κάθε είδους αποθέσεων σε δασικές περιοχές.
- Ο καθαρισμός των οχημάτων μεταφοράς του ετοιμού σκυροδέματος θα γίνεται υποχρεωτικά στο χώρο παραγωγής του και όχι στο χώρο του έργου.
- Θα πραγματοποιηθεί επικάλυψη των πρανών των επιχωμάτων με φυτική γη και φύτευση με αυτόχθονα, κατά το δυνατόν, φυτά που όμως δεν θα προκαλούν σκίαση στα φωτοβολταϊκά πλαίσια.
- Τυχόν αφαιρούμενη φυτική γη από την περιοχή επέμβασης θα διαφυλαχθεί κατάλληλα έτσι ώστε να χρησιμοποιηθεί σε εργασίες διαμόρφωσης και αποκατάστασης (φυτεύσεις) του περιβάλλοντος χώρου.
- Οι εκσκαφές θα περιορισθούν στις απολύτως αναγκαίες.
- Δεν θα γίνεται εναπόθεση πλεοναζόντων προϊόντων εκσκαφής σε ρέματα, χειμάρρους, αρδευτικές τάφρους και σε εκτάσεις δασικού χαρακτήρα, προκειμένου να διασφαλίζεται η ελεύθερη ροή των υδάτων.
- Ο χρονικός προγραμματισμός του έργου να είναι τέτοιος ώστε να αποφεύγονται κατά το δυνατό χωματουργικές εργασίες σε περιόδους υψηλών βροχοπτώσεων.
- Η κατασκευή και η μορφή των έργων θα είναι κατά το δυνατόν μορφολογικά ενταγμένη στο οικιστικό και φυσικό περιβάλλον της ευρύτερης περιοχής.
- Μετά το πέρας των εργασιών κατασκευής θα απομακρυνθούν όλες οι εργοταξιακές εγκαταστάσεις και θα γίνει αποκατάσταση του περιβάλλοντος χώρου.
- Δεν θα χρησιμοποιούνται συσσωρευτές για την αποθήκευση της παραγόμενης ηλεκτρικής ενέργειας. Η ενέργεια θα διοχετεύεται στο δίκτυο.
- Στους μετασχηματιστές ελαίου θα υπάρχει ελαιολεκάνη, που θα συγκρατεί τυχόν διαρροές.
- Δεν θα γίνεται χρήση τοξικών υλικών και ουσιών.
- Ο φορέας του έργου οφείλει να απομακρύνει τις εγκαταστάσεις από την έκταση και να αποκαταστήσει το χώρο επέμβασης σύμφωνα με τη μελέτη αποκατάστασης που θα συνταχθεί και η έκταση θα επανέλθει στο καθεστώς που ίσχυε πριν την αλλαγή χρήσης της.
- Για την αποκατάσταση του περιβάλλοντος μετά την παύση λειτουργίας του έργου, θα πραγματοποιηθεί, είτε φύτευση, είτε σπορά προσηκόντων στη χλωρίδα της περιοχής (αυτοχθόνων) ειδών, μετά την εκπόνηση και σύνταξη κατάλληλης φυτοτεχνικής μελέτης.

5. Ελλείψεις της ΜΠΕ

Από την αξιολόγηση της ΜΠΕ διαπιστώθηκε μία σειρά από ουσιαστικές ελλείψεις.

Ενώ στο πρόσφατο παρελθόν εξετάστηκε η υλοποίηση φωτοβολταϊκού ισχύος 147,781 MW σε αγροτεμάχια επιφάνειας 2.893 στρεμμάτων που βρίσκονται στην ίδια περιοχή σε γεινιάζοντα αγροτεμάχια, με την υπό εξέταση ΜΠΕ που κατατέθηκε εκ των υστέρων, η οποία δεν αποτελεί τροποποίηση ή μεταβολή της αρχικής μελέτης, ζητείται η εγκατάσταση νέων Φ/Β σταθμών. Με την υπό εξέταση ΜΠΕ προτείνεται να εγκατασταθούν επιπλέον 95,456 MW σε επιφάνεια 1.654 στρεμμάτων. Κατά συνέπεια, με την κατάτμηση του συνολικού έργου, δεν είναι δυνατόν να εξεταστεί το σύνολο των επιπτώσεων στο περιβάλλον με ενιαίο και ολοκληρωμένο τρόπο. Σε σύγκριση με το αρχικό έργο που έγινε εισήγηση για την ίδια περιοχή, προστίθενται επιπλέον ισχύς σε ποσοστό 64,6% και αυξάνεται η κατάληψη γης σε ποσοστό 57,2%. Για την ίδια περιοχή κατατέθηκαν δύο ξεχωριστές ΜΠΕ: η αρχική που εξετάστηκε στην αρχή του έτους και η τρέχουσα υπό εξέταση ΜΠΕ. Το φαινόμενο αυτό είναι γνωστό, τόσο στη χώρα μας όσο και στο εξωτερικό, ως “σαλαμοποίηση”, δηλαδή εξέταση ενός έργου αποσπασματικά και όχι συνολικά, παρόλο που βρίσκεται στην ίδια γεωγραφική περιοχή και υλοποιείται από τον ίδιο φορέα. Το αποτέλεσμα είναι να μην εντοπίζονται οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο σύνολο του έργου και κατά συνέπεια να μην προτείνονται τα απαιτούμενα μέτρα για την προστασία του περιβάλλοντος. Σημειώνεται ότι ο ίδιος φορέας είχε καταθέσει αρχικά, ένα μεγάλο αριθμό από μεμονωμένα έργα Φ/Β σταθμών και μετά από ενέργειες της Υπηρεσίας κατέθεσε την

προηγούμενη ΜΠΕ. Για το λόγο αυτό θα έπρεπε η υποβληθείσα ΜΠΕ να συσχετίζει τα δύο έργα σε μεγαλύτερο βαθμό, ώστε να εξεταστούν οι περιβαλλοντικές επιπτώσεις στο σύνολό τους.

Η ΜΠΕ στην εξέταση των εναλλακτικών λύσεων ότι:

“... Εξετάστηκαν από το φορέα του έργου εναλλακτικές χωροθετήσεις των φωτοβολταϊκών πάρκων εντός της Περιφέρειας, ωστόσο κατά την αξιολόγηση της εφικτότητας υλοποίησης των σεναρίων αυτών δεν πληρούνται τα κριτήρια χωροθέτησης του έργου βάσει της ισχύουσας νομοθεσίας και επιπλέον υπήρχαν θέματα οικονομίας κλίμακας ως προς την συνδεσιμότητα με το Δίκτυο. ...”.

Η ΜΠΕ δεν περιλαμβάνει πληροφορίες για το ποιες θέσεις εξετάστηκαν εναλλακτικά ως προς την επιλεγείσα θέση. Παρόλο που στη σελίδα 26 της Ειδικής Φυτοτεχνικής Μελέτης Αποκατάστασης Τοπίου αναφέρεται ότι μπορεί να γίνει εφαρμογή σεναρίων για την εναλλακτική χωροθέτηση του έργου, δεν προκύπτει ότι εφαρμόστηκαν αυτά τα εργαλεία και οι μέθοδοι για την χωροθέτηση του έργου, δηλαδή της αξιολόγησης της οπτικής επίπτωσης των εναλλακτικών λύσεων.

Η ΜΠΕ δεν κάνει αναφορά στην επίπτωση στην αγροτική παραγωγή από την αλλαγή χρήσης γης. Τα συνολικά 4.547 στρέμματα που θα καταλαμβάνουν οι Φ/Β σταθμοί, ως επί το πλείστον είναι καλλιέργειες σιταριού, δεν θα μπορούν να καλλιεργηθούν για να παράξουν πλέον σιτηρά και επομένως η χώρα μας θα πρέπει να εισάγει από το εξωτερικό τις συγκεκριμένες ποσότητες σιταριού. Όπως φαίνεται και από τον πίνακα του Παραρτήματος 2 η χώρα μας είναι ελλειμματική όσον αφορά την παραγωγή σιτηρών

Όπως αναφέρει και η ΜΠΕ: “... Οι επιδράσεις μιας δραστηριότητας στο περιβάλλον έχουν κατά κανόνα έναν αθροιστικό χαρακτήρα. ...”. Στη συγκεκριμένη περίπτωση, ενώ κατατέθηκε φάκελος ΜΠΕ για την περιβαλλοντική αδειοδότηση Φ/Β πάρκων εκτάσεως 2.893 στρεμμάτων κατά το πρόσφατο παρελθόν, με την παρούσα ΜΠΕ ζητείται η περιβαλλοντική αδειοδότηση επιπλέον 1.654 στρεμμάτων τα οποία βρίσκονται εντός της ίδιας περιοχής πλην αυτών της περιοχής Μπικεΐκων. Επομένως δεν λήφθηκε υπόψη η σωρευτικότητα του συγκεκριμένου είδους εγκαταστάσεων σε μία συγκεκριμένη περιοχή.

Η ΜΠΕ δεν περιλαμβάνει αναλυτική αναφορά στο ισοζύγιο των χωματισμών, εάν δηλαδή θα δημιουργηθούν ποσότητες χωματισμών προς απόθεση ή εάν θα απαιτηθούν ποσότητες χωματισμών για τη δημιουργία των επιφανειών που θα εγκατασταθούν τα φωτοβολταϊκά πάνελς. Στη σελίδα 280 της ΜΠΕ γίνεται αναφορά σε ενδεχόμενη μακρόχρονη απόθεση υλικών με τη μορφή σωρών, κάτι το οποίο δεν είναι περιβαλλοντικά αποδεκτό. Θα έπρεπε να προσδιοριστούν οι ποσότητες των χωματισμών που θα προκύψουν και να προταθούν οι κατάλληλοι χώροι απόθεσης (αποθεσιοθάλαμοι).

Στη ΜΠΕ δεν γίνεται αναλυτική αναφορά για τον τρόπο διαχείρισης της βλάστησης και συγκεκριμένα για τυχόν χημικές ουσίες και ζιζανιοκτόνα που θα χρησιμοποιηθούν για την καταστολή της βλάστησης, σε τί ποσότητες και εάν θα υπάρξουν επιπτώσεις στη μελλοντική δυνατότητα επανακαλλιέργειας του εδάφους.

Η ΜΠΕ στις σελίδες 282 και 283 αναφέρει ότι η υλοποίηση του έργου δεν θα επηρεάσει την υπάρχουσα κατοικία και τον πληθυσμό. Δεδομένου ότι το έργο θα αναπτυχθεί σε απόσταση αναπνοής από υφιστάμενους οικισμούς (Ξηροχώρι και Μπαλαΐικα) είναι πιθανόν να υποβαθμίσει την ποιότητα ζωής των κατοίκων που θα περικυκλωθούν από αχανείς εκτάσεις φωτοβολταϊκών πάνελς και πιθανόν να αποθαρρύνει την μετεγκατάσταση νέων κατοίκων.

Η ΜΠΕ στη σελίδα 287 αναφέρει ότι με την υλοποίηση του έργου δεν θα προκληθούν μόνιμες και μη αναστρέψιμες επιπτώσεις στην πορεία ή κατεύθυνση των κινήσεων των πάσης φύσεως επιφανειακών υγρών (χωρίς να διευκρινίζει αν περιλαμβάνονται και τα όμβρια ύδατα) και αλλαγές στο ρυθμό απορρόφησης, στις οδούς αποστράγγισης ή στο ρυθμό και την ποσότητα απόπλυσης του εδάφους. Για έργα τόσο μεγάλης κλίμακας, που επηρεάζουν την επιφάνεια του εδάφους που παραλαμβάνει τα όμβρια ύδατα, είναι πιθανόν να προκύψουν και τέτοιες επιπτώσεις στο περιβάλλον.

6. Απόψεις φορέων

Κατά τη διάρκεια της διαβούλευσης δεν κατατέθηκαν απόψεις από άλλους φορείς, κατοίκους ή άλλους ενδιαφερόμενους σχετικά με το υπό εξέταση έργο. Ειδικότερα ο οικείος Δήμος ή οποιοσδήποτε κάτοικος της περιοχής δεν κοινοποίησε οποιαδήποτε άποψη σχετικά με την υλοποίηση των συγκεκριμένων έργων.

7. Εισήγηση Υπηρεσίας

Λαμβάνοντας υπόψη ότι:

α. Η παραγωγή ενέργειας μετατοπίζεται προς τις ΑΠΕ. Την τελευταία δεκαετία χρησιμοποιείται όλο και περισσότερο η τεχνολογία των Φ/Β. Σε κάθε περίπτωση η ανάπτυξη των ΑΠΕ πρέπει να γίνεται με

- σεβασμό στο περιβάλλον και λαμβάνοντας υπόψη τη φέρουσα ικανότητα κάθε περιοχής.
- β. Ως περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας μπορεί ενδεικτικά να θεωρηθούν οι περιοχές που είναι άγονες ή δεν είναι υψηλής παραγωγικότητας και κατά προτίμηση αθέατες από πολυσύχναστους χώρους, και με δυνατότητες διασύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα.
- γ. Σύμφωνα με την υπ' αρ. 49828/2008 Απόφαση της Επιτροπής Συντονισμού της Κυβερνητικής Πολιτικής στον Τομέα του Χωροταξικού Σχεδιασμού και της Αειφόρου Ανάπτυξης «Έγκριση ειδικού πλαισίου χωροταξικού σχεδιασμού και αειφόρου ανάπτυξης για τις ανανεώσιμες πηγές ενέργειας και της στρατηγικής μελέτης περιβαλλοντικών επιπτώσεων αυτού» (ΦΕΚ 2464 Β'/03.12.08), ειδικά για τη χωροθέτηση των εγκαταστάσεων παραγωγής ηλεκτρικής ενέργειας από φωτοβολταϊκών:
- ως περιοχές προτεραιότητας για τη χωροθέτηση εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας μπορεί ενδεικτικά να θεωρηθούν οι περιοχές που είναι άγονες ή δεν είναι υψηλής παραγωγικότητας και κατά προτίμηση αθέατες από πολυσύχναστους χώρους, και με δυνατότητες διασύνδεσης με το Δίκτυο ή το Σύστημα,
  - Ειδικώς για την εγκατάσταση Φωτοβολταϊκών Σταθμών σε πολυσύχναστους χώρους πρέπει, στο πλαίσιο της σχετικής περιβαλλοντικής αδειοδότησης, να καθορίζονται τα κατά περίπτωση κατάλληλα μέτρα για να μην υπάρξει οπτική όχληση.
  - Οι αποστάσεις των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας από τις ζώνες αποκλεισμού της παραγράφου 2 και οι ειδικότεροι όροι χωροθέτησης των συνοδευτικών τους έργων καθορίζονται, κατά περίπτωση, στο πλαίσιο της περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
  - Για τα συνοδά έργα των εγκαταστάσεων εκμετάλλευσης της ηλιακής ενέργειας εφαρμόζονται οι κατευθύνσεις της παραγράφου 2 του άρθρου 6 τα γενικά κριτήρια της νομοθεσίας και οι τυχόν ειδικοί κανονισμοί και πρότυπα που έχουν θεσμοθετηθεί για ορισμένες κατηγορίες συνοδευτικών έργων (π.χ. γραμμές μεταφοράς υψηλής τάσης).
- δ. Η Σύμβαση του Τοπίου (ν.3827/2010 ΦΕΚ 30/Α/25-2-2010) αναγνωρίζει ότι το τοπίο διαδραματίζει ένα σημαντικό ρόλο δημοσίου συμφέροντος από άποψη πολιτισμική, οικολογική, περιβαλλοντική και κοινωνική και ότι συνιστά πόρο ευνοϊκό για την οικονομική δραστηριότητα, του οποίου η προστασία, η διαχείριση και ο σχεδιασμός μπορεί να συμβάλει στη δημιουργία θέσεων εργασίας.
- ε. Στη Στρατηγική της Ε.Ε. για τη βιοποικιλότητα προβλέπεται ότι, μέχρι το 2030, το 10% των γεωργικών εκτάσεων θα πρέπει να έχει χαρακτηριστικά τοπίου υψηλής ποικιλομορφίας, όπου προβλέπονται μεταξύ άλλων: ζώνες ανάσχεσης, εναλλασσόμενες ή μη εκτάσεις υπό αγρανάπαυση, φυτοφράκτες, μη παραγωγικά δένδρα, τοίχους αναβαθμίδων και μικρές λίμνες. Με το προτεινόμενο έργο, όπως και με άλλα παραπλήσια έργα που προβλέπονται να υλοποιηθούν σε κοντινές περιοχές, όπως προκύπτει από στοιχεία που δημοσίευσε η Ρυθμιστική Αρχή Ενέργειας, θα πρέπει να αποφευχθεί η “μονοκαλλιέργεια των φωτοβολταϊκών” που δεν έχουν απολύτως καμία ποικιλομορφία και χάνεται κάθε αισθητική αξία του φυσικού τοπίου.
- στ. Σύμφωνα με το Άρθρο 11 του Περιφερειακού Χωροταξικού Σχεδιασμού, που έχει τη Στρατηγική και τις ειδικές κατευθύνσεις για το Τοπίο: “Το Τοπίο της Κεντρικής Μακεδονίας αποτελεί μέρος της φυσικής και πολιτιστικής της κληρονομιάς. Η περιφερειακή στρατηγική για το Τοπίο έχει ως στόχο τον τερματισμό πρακτικών που υποβαθμίζουν την αξία των στοιχείων του, τη λήψη προληπτικών και θεραπευτικών μέτρων για τη βελτίωση της ποιότητας του συνολικά και την ανάδειξη του ως έναν καθοριστικό πόρο για τη βιώσιμη ανάπτυξη της Περιφέρειας”.
- ζ. Η κλίμακα του υπό εξέταση έργου είναι μεγάλη τόσο μεμονωμένα όσο και σε συνδυασμό με το ήδη αδειοδοτημένο έργο. Για λόγους σύγκρισης παραθέτουμε στο Παράρτημα 3 τα χαρακτηριστικά του μεγαλύτερου φωτοβολταϊκού σταθμού στην Ευρώπη “Núñez de Balboa” που βρίσκεται στην περιοχή Badajoz της Ισπανίας και έχει εγκατεστημένη ισχύ 500 Μwp. Ο μεγαλύτερος Φ/Β σταθμός της Ευρώπης έχει περίπου διπλάσια ισχύ από τη συνολική ισχύ που θα εγκατασταθεί στην υπό εξέταση περιοχή των Μπαλαϊκών – Ξηροχωρίου, αλλά πρέπει να ληφθεί υπόψη ότι η Ισπανία έχει εδαφική έκταση 3.8 φορές μεγαλύτερη από την Ελλάδα. Θα έπρεπε επομένως να εξεταστεί στη χώρα μας η δυνατότητα εγκατάστασης μικρότερων και πιο διεσπαρμένων Φ/Β σταθμών. Αντιδράσεις έχουν προκύψει και για άλλα έργα που προγραμματίζονται ή υλοποιούνται αυτή την περίοδο στη χώρα μας και σύμφωνα με δημοσιεύματα στο διαδίκτυο αναμένεται να ληφθούν από το Υπουργείο Περιβάλλοντος αποφάσεις σχετικά με τις ΑΠΕ ενώ για τα φωτοβολταϊκά ειδικότερα αναμένεται ότι “... θα υιοθετηθούν κανόνες, για πρώτη φορά, σε σχέση με την εγκατάσταση μεγάλων φωτοβολταϊκών πάρκων. Εν γένει, το όλο πλαίσιο χωροθέτησης φωτοβολταϊκών θα ενισχυθεί διότι το σημερινό θεωρείται ασθενές.” (<https://energypress.gr/news/neo-horotaxiko-gia-ape-telos-oi-anemogennitries-se-psila-voyna-kai-mikra-nisia-thespizetai>).
- η. Η οπτική ποιότητα μιας περιοχής είναι ουσιαστικά μια εκτίμηση του τρόπου με τον οποίο οι θεατές μπορούν να ανταποκριθούν σε καθορισμένα τοπία. Εκτός από την οπτική ποιότητα, οι αξίες του τοπίου μπορούν επίσης να προσδώσουν έναν ξεχωριστό χαρακτήρα σε μια περιοχή και συνεπώς να συμβάλουν στην οπτική ποιότητα λόγω συσχετίσεων με το παρελθόν και της επιθυμίας να διατηρηθούν αντικείμενα

σημαντικής κληρονομιάς. Οι αξίες του τοπίου είναι οι πολιτισμικές ιδιότητες (κοινωνικές, πολιτιστικές, περιβαλλοντικές κ.α.) καθώς και η αισθητική ενός τόπου.

θ. Το υπό εξέταση έργο συσχετίζεται με ήδη αδειοδοτηθέν έργο, που ανήκουν στον ίδιο φορέα και είναι σε άμεση γειτνίαση, η ορθή διαδικασία θεωρούμε ότι θα ήταν η τροποποίηση της αρχικής ΜΠΕ και η εξέταση όλων των Φ/Β σταθμών ως ένα έργο, προκειμένου να εξεταστούν οι σωρευτικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, κάτι που θα έπρεπε να ζητηθεί από την αδειοδοτούσα περιβαλλοντικά αρχή που είναι η Αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας – Θράκης. Δεδομένου ότι πριν λίγο χρονικό διάστημα, όπως προαναφέρθηκε, εξετάστηκε η εγκατάσταση φωτοβολταϊκών πάρκων σε επιφάνεια 2.893 στρεμμάτων περίπου, και τώρα ζητείται η εγκατάσταση επιπλέον 1.654 στρεμμάτων, ανακύπτει θέμα “σαλαμοποίησης” του συγκεκριμένου έργου.

- ι. Από την αξιολόγηση της ΜΠΕ προέκυψαν ελλείψεις. Οι βασικές ελλείψεις της ΜΠΕ εντοπίζονται στην αναλυτική αξιολόγηση εναλλακτικών λύσεων και η ενσωμάτωση του ήδη αδειοδοτημένου έργου με το υπό εξέταση έργο. Ενώ στο πρόσφατο παρελθόν εξετάστηκε η υλοποίηση φωτοβολταϊκού ισχύος 147,781 MW σε αγροτεμάχια επιφάνειας 2.893 στρεμμάτων που βρίσκονται στην ίδια περιοχή κατατέθηκε εκ των υστέρων η υπό εξέταση ΜΠΕ, η οποία δεν αποτελεί τροποποίηση ή μεταβολή της αρχικής μελέτης. Με την υπό εξέταση ΜΠΕ προτείνεται να εγκατασταθούν επιπλέον 95,456 MW σε επιφάνεια 1.654 στρεμμάτων. Κατά συνέπεια δεν έχουν εξεταστεί το σύνολο των σωρευτικών επιπτώσεων στο περιβάλλον με ενιαίο και ολοκληρωμένο τρόπο και δεν έχουν προταθεί τα αντίστοιχα μέτρα.
- κ. Η δέσμευση επιπλέον παραγωγικών εκτάσεων γης, όπου καλλιεργούνται σιτηρά, για την εγκατάσταση φωτοβολταϊκών, θα επιδεινώσει περαιτέρω το έλλειμμα σιτηρών της χώρας.
- λ. Κλιμάκιο της υπηρεσίας διενήργησε αυτοψία στο χώρο όπου προτείνεται να εγκατασταθεί το φωτοβολταϊκό.

η υπηρεσία εισηγείται θετικά με επιφυλάξεις όπως αναφέρθηκαν ανωτέρω, με τους ακόλουθους όρους:

1. Να υποβληθεί συμπληρωματικός φάκελος των εξετασθέντων εναλλακτικών λύσεων που να τεκμηριώνει την επιλογή των συγκεκριμένων θέσεων εγκατάστασης των Φ/Β σταθμών και τις σωρευτικές επιπτώσεις των δύο έργων.
2. Να μην εγκατασταθούν Φ/Β σταθμοί στα αγροτεμάχια που βρίσκονται σε επαφή με τους οικισμούς Μπαλαϊίκων και Ξηροχωρίου, δηλαδή στα αγροτεμάχια 26, 27, 43, 44 και 47.
3. Πριν την έναρξη των εργασιών κατασκευής να γίνει οριοθέτηση όλων των ρεμάτων.
4. Σε περίπτωση που στο μέλλον διαπιστωθούν αρνητικές επιπτώσεις στο περιβάλλον, που δεν μπορούν να προβλεφθούν με τα σημερινά δεδομένα, είναι δυνατόν να ζητηθεί η απομάκρυνση τμήματος ή του συνόλου του έργου και αποκατάσταση του περιβάλλοντος.
5. Πριν την έναρξη των εργασιών κατασκευής να εκπονηθεί σχέδιο δράσης για την εφαρμογή των περιβαλλοντικών όρων και να υποβληθεί για έγκριση στην αποκεντρωμένη Διοίκηση Μακεδονίας Θράκης.
6. Να κατασκευαστούν διαβάσεις άγριας πανίδας στην περίφραξη, Συγκεκριμένα το πλέγμα περίφραξης που θα τοποθετηθεί θα φέρει σε τυχαίες θέσεις ανά πλευρά με ανοίγματα 20 X 20 και 30 X 30 εκατοστά, τα οποία θα εφάπτονται με την επιφάνεια του εδάφους.
7. Τα όποια πλεονάζοντα ακατάλληλα προϊόντα από τις εργασίες κατασκευής να διατεθούν με ασφάλεια σε νόμιμα αδειοδοτημένους χώρους διάθεσης, που θα υποδειχθούν από τις αρμόδιες Υπηρεσίες της οικείας Περιφερειακής Ενότητας. Σε κάθε περίπτωση απαγορεύεται η απόθεση των πλεονάζοντων ή ακατάλληλων προϊόντων εκσκαφής να γίνει σε θέσεις που:
  - επηρεάζουν την επιφανειακή ροή των υδάτων,
  - είναι δασικού χαρακτήρα, παραποτάμιες, παραλίμιες και
  - εμπίπτουν σε περιοχές του Δικτύου NATURA 2000.
8. Μετά το πέρας του κύκλου ζωής του έργου να γίνει αποξήλωση του συνόλου των κατασκευών και να γίνει αποκατάσταση του περιβάλλοντος στην προτέρα κατάσταση.

5. ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑ ΤΗΣ ΓΝΩΜΟΛΟΓΗΣΗΣ

A. ΓΝΩΜΟΔΟΤΟΥΜΕ ΘΕΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Ή ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΧΩΡΙΣ ΤΗΝ ΑΠΑΙΤΗΣΗ ΠΡΟΣΘΕΤΩΝ ΟΡΩΝ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΩΝ

B. ΓΝΩΜΟΔΟΤΟΥΜΕ ΘΕΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Ή ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΜΕ ΤΟΥΣ ΟΡΟΥΣ - ΠΡΟΫΠΟΘΕΣΕΙΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ 4 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ

Γ. ΓΝΩΜΟΔΟΤΟΥΜΕ ΑΡΝΗΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΗΝ ΥΛΟΠΟΙΗΣΗ ΤΟΥ ΕΡΓΟΥ Ή ΤΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΣΥΓΚΕΚΡΙΜΕΝΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΠΟΥ ΠΑΡΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ 4 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ	☐
Δ. ΔΕΝ ΔΥΝΑΜΕΘΑ ΝΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΟΥΜΕ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΘΕΙΣΑΣ ΜΠΕ ΔΙΟΤΙ ΔΙΑΠΙΣΤΩΝΟΝΤΑΙ ΣΕ ΑΥΤΗ ΟΥΣΙΩΔΕΙΣ ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ ΣΕ ΟΤΙ ΑΦΟΡΑ ΤΟ ΑΝΤΙΚΕΙΜΕΝΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΑΣ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΑΣ, ΟΠΩΣ ΑΥΤΕΣ (ΕΛΛΕΙΨΕΙΣ) ΠΑΡΑΤΙΘΕΝΤΑΙ ΣΤΟ ΣΗΜΕΙΟ 4 ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ	☐
Ε. ΔΕΝ ΔΥΝΑΜΕΘΑ ΝΑ ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΟΥΜΕ ΕΠΙ ΤΗΣ ΔΙΑΒΙΒΑΣΘΕΙΣΑΣ ΜΠΕ ΔΙΟΤΙ ΔΕΝ ΕΜΠΙΠΤΕΙ ΣΤΟ ΠΕΔΙΟ ΤΩΝ ΚΑΤΑ ΝΟΜΟ ΑΡΜΟΔΙΟΤΗΤΩΝ ΤΗΣ ΥΠΗΡΕΣΙΑΣ ΜΑΣ	☐

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ Μ.Ε.Θ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΜΗΤΡΑΚΑΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ ΤΗΣ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΗΣ Μ.Ε.Θ.

1. Αγγελίδης Θεόδωρος
2. Γούλα Όλγα - Χριστίνα
3. Δωρής Σωκράτης
4. Κεφαλάς Γεώργιος
5. Κίκης Αθανάσιος
6. Πάλλας Κωνσταντίνος
7. Τζόλλας Νικόλαος
8. Χαριστέας Άγγελος
9. Αγαθαγγελίδου Ανατολή
10. Ζέρβας Γεώργιος
11. Παπαστεργίου Χρήστος
12. Αβραμόπουλος Σωτήριος
13. Χρυσομάλλης Νικόλαος
14. Γκανούλης Φίλιππος